

Bildande av naturreservatet Harpickön i Gagnef och Leksands kommuner

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser märks ut i fält.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *Föreskrifter*).

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplanen, bilaga 2, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Om naturreservatet

Uppgifter	
Namn	Harpickön
Kommun	Gagnef och Leksand
Län	Dalarna
NVR id	2049659
Lägesbeskrivning	Naturreservatet är en ö i sjön Flosjön som ligger ca fem km norr om Dala-Floda på gränsen mellan Leksands och Gagnefs kommuner.
Huvudsaklig karaktär	Granskog med riklig mängd död ved
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Fastigheter	Statligt ägd: Syrholen 3:9 Intrång: Västannor 24:13, Västannor 23:10, Västannor s:20, Västannor s:23,

	Smedby 7:17, Smedby S:10 och Syrholen 10:38
Rättigheter	Servitut som belastar fastigheten Syrholen 3:9; gångväg, vattentäkt och färdselrätt för Västannor och Smedby skifteslag.
Areal (ha)	Total areal: 108 ha Landareal: 107 ha Produktiv skogsmark: 107 ha

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att

- Skogsmark och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt
- åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Skäl för beslut

Huvuddelen av området äger den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Området, som i huvudsak består av gran- och barrblandskogar, är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns rikligt med död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur.

I området har många olika skyddsvärda arter hittats, såsom ullticka, allékantlav och gropig skägglav.

För att områdets naturvärden ska bevaras måste det undantas från skogsbruk.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle, med följande undantag:
 - a. befintliga sikt- och skjutgator får underhållsröjas,
 - b. enstaka grenar och sly får röjas för att kunna se rågångsmarkeringar,
 - c. vid fastigheten Syrholen 9:23 får röjning av sly och träd som är mindre än 10 cm i diameter i brösthöjd tas ner inom en yta av 20 meter från fastighetens gräns och österut in i naturreservatet. Röjning inkluderar även öppethållande av en stig till och omkring en vattenkälla som ligger ca 40 meter öster om aktuell fastighet,
 - d. vid fastigheten Syrholen 9:26 får röjning av sly och träd som är mindre än 10 cm i diameter i brösthöjd tas ner inom den yta som markerats på bilaga 3,
 - e. den befintliga körvägen mellan badplatsen och fastigheterna Syrholen 9:34 får hållas öppen från uppväxande sly,
 - f. nedtagning av träd som riskerar att falla på hus eller byggnader som ligger i eller intill naturreservatet. Nedtagna träd ska om möjligt lämnas som död ved i naturreservatet,
3. gödsla, kalka, återföra aska i gödningssyfte eller använda bekämpningsmedel,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning, med följande undantag:
 - a. vid jaktpass får enklare konstruktion av naturmaterial uppföras,
5. plantera in, så eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
6. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
 - a. uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin är tillåtet med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation,
 - b. snöskoter får framföras på i föreskriftskartan markerade skoterleder då marken är snötäckt,

- c. för tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen,
7. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka eller samla djur till vissa platser, med följande undantag:
- a. saltsten får sättas upp,
 - b. den urtagna räntan från älg, rådjur och andra jaktbara arter får lämnas,
 - c. utfodring av småfåglar är tillåtet,

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder, anordningar och andra anläggningar för friluftslivets behov,
2. åtgärder i syfte att motverka skador som orsakas av invasiva arter,
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och naturreservatets syfte.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt då de inte nyttjar sin rätt att bruka marken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar, med följande undantag:
 - a. mindre, löst liggande grenar och kvistar får samlas in i syfte att göra upp eld,
2. framföra motordrivna fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
 - a. skoter får framföras på i föreskriftskartan markerade skoterleder då marken är snötäckt.

Slutligen är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t.ex. insekter).

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § ska gälla omedelbart även om de överklagas. De träder i kraft vid datum som framgår i länets författningssamling, ett dokument som trycks i anslutning till det att beslutet är fattat.

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder, eller vid tillsyn.

Föreskrifterna ska inte utgöra något hinder för uttag av dricksvatten från en källa norr om fastigheterna Syrholen 5:4, 5:2 samt 3:21. Uttag får ske via en slang ovan jord under sommartid.

Föreskrifterna utgör inget hinder för underhåll av befintligt dike på den östra sidan av fastigheten Syrholen 5:4 i naturreservatet. Underhåll innebär rensning av diket ner till nu befintligt djup.

Förtydliganden av föreskrifter

I föreskrift A2 finns ett undantag för att den befintliga körvägen mellan badplatsen och fastigheterna Syrholen 9:34 får hållas öppen från uppväxande sly. Detta innebär att körvägen får hållas i befintligt skick.

I föreskrift A6 regleras terrängkörning. Angående undantaget från föreskriften som handlar om uttransport av vilt ska begreppet "skador" inte tolkas lika strikt som "märken". Terrängkörning får aldrig medföra att hydrologiska förhållanden eller vattenkvalitet förändras.

I föreskrift C3 förbjuds att utan Länsstyrelsens tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar samt att samla in djur. Matsvamp och bär får plockas i naturreservatet.

Dispens

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Beskrivning av området

Natur- och friluftsvärden

Harpickön är en helt friliggande ö i sjön Flosjön på gränsen mellan Leksands och Gagnefs kommuner. Efter omarronderingarna i Djura och Floda församlingar så ägs den dominerande fastigheten på ön, Syrholen 3:9, av Naturvårdsverket.

Harpickön är rejält kuperad och till största delen bevuxen med en flerskiktad grandominerad barrskog. Det finns även inslag av äldre lövträd, framförallt på den södra delen av ön och längs stränderna. Mängden död ved är hög, vilket tillsammans med skogens olika successionsstadier ger ett högt naturvärde. Sjösystemet kring ön har fungerat som transportled för timmer fram till slutet av 1800-talet och detta, tillsammans med en skogsbrand för mer än 150 år sedan, är troligtvis orsaken till att träd äldre än 160 år är fåtaliga.

Namnet Harpickön kommer från att man under 1600-1700-talen samlade in grankåda på ön. Grankådan kokades till *harpix* och såldes till kronans uppköpare och skickades till örlogsvarvet i Karlskrona. Harpixet blandades med glaskross och valfett och ströks på skeppens skrov för att skydda mot skeppsmask och långhalsar.

På ön finns fritidshus utspridda på några olika platser. Det är dock gott om plats för att ta sig i land och vid en vacker sandstrand på den västra sidan av ön finns en allmän badplats. Några småstigar sträcker sig längs stränderna framförallt i närheten av fritidshuset men större stigar in mot öns höjder saknas. Troligtvis är det de rejäla höjdskillnaderna tillsammans med den i vissa delar mycket svårframkomliga skogen med rik förekomst av död ved som gör att få letar sig in på ön.

Planeringsbakgrund

Området ingår i Kägelbergets skogliga värdetrakt. Några kilometer väster om reservatet finns områdena Sångån, Sångfjället och Sångberget som alla har höga naturvärden.

Ungefär hälften av ön är sedan tidigare klassad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen.

Harpickön är inte utpekad på något sätt i Leksand kommuns översiktsplan (antagen 2014-06-09). Området är inte särskilt utpekad i Gagnef kommuns översiktsplan, det regleras ej heller av någon detaljplan eller några områdesbestämmelser.

Inom området finns kulturlämningar efter fäbodbruk och jordbruk, däribland en potatisgrop.

Den pågående markanvändningen är skogsbruk.

Ärendets handläggning

Naturvärdena på ön uppmärksammades av Skogsstyrelsen i samband med att en markägare skickade in en avverkningsanmälan 2001. Skogsstyrelsen tog då kontakt med Länsstyrelsen, som bedömde det lämpligt att inleda en process för att bilda naturreservat på ön. Brist på resurser gjorde dock att arbetet först kunde påbörjas 2003, då ett markägarmöte hölls inför att värdering av berörda fastigheter skulle göras.

Inledningsvis var det främst den norra delen av ön som var aktuell för reservatsbildande i och med att det fanns registrerade nyckelbiotoper i den delen. Så småningom inventerades även de södra delarna av ön och eftersom även de bedömdes ha höga naturvärden inkluderades hela ön i naturreservatet.

Av olika anledningar har reservatsprocessen sedan dragit ut på tiden. Främsta orsaken är att områdena omkring ön har genomgått en omarrondering. Den största delen av ön är numera statligt ägd men det finns även mindre områden som är ersatt genom intrångsersättning.

Fastighetsutredningen visar att det finns officialservitut för gångväg, vattentäkt och färdselrätt för Västannor och Smedby skifteslag på fastigheten Syrholen 3:9. Föreskrifterna för naturreservatet torde inte utgöra något hinder för dessa servitut.

Ägaren till fastigheten Syrholen 9:34, har framfört att man önskar få fortsatt hålla den körväg som sträcker sig mellan badplatsen och fastigheten Syrholen 9:34 öppen. Ett undantag har införts i föreskrift A2 angående detta. Undantaget innebär att naturreservatets föreskrifter inte utgör något hinder för röjning av uppkommande sly. Medgivande från markägaren behövs dock för att få genomföra åtgärder.

Ägare till fastigheten Syrholen 9:23, har framfört att man vill röja uppkommande sly och mindre träd på den östra sidan av nämnda fastighet. Fritidshuset är beläget nära fastighetsgränsen. Öster om fritidshuset var det tidigare öppen mark som numera vuxit igen med framförallt lövskog. I området där man vill hålla öppet ligger även en källa där närboende hämtar dricksvatten. Ägaren har tidigare haft en överenskommelse med den förre markägaren som godkänt att man tagit bort uppväxande sly. Ett undantag läggs in i föreskrift A2 angående detta. Undantaget innebär att

naturreservatets föreskrifter inte utgör något hinder för röjning av uppkommande sly. Medgivande från markägaren behövs dock för att få genomföra åtgärder.

Vid inmätning av fastigheten Syrholen 9:29 har det framkommit att ett område utanför fastigheten ända sedan byggnader uppförts hållits öppen genom röjning. Vid samtal med markägaren framkom att detta skett under lång tid och syfte är att undvika uppväxande av tät granskog intill fritidshuset. En överenskommelse om röjning har funnits med den förre markägaren. Ett undantag läggs in i föreskrift A2 angående detta.

Flera ägare till fritidshusfastigheter har framfört att träd från naturreservatet kan falla på hus/anläggningar i och intill naturreservatet. Ett undantag har införts i föreskrift A2 angående detta. Undantaget innebär att naturreservatets föreskrifter inte utgör något hinder för nedtagning av träd som riskerar att falla på hus/byggnader. Medgivande från markägaren behövs dock för att få genomföra åtgärder.

Samråd har genomförts med Naturvårdsverket baserat på utkast till beslut och föreskrifter daterade 2020-10-01. Naturvårdsverket har meddelat att om länsstyrelsens slutliga förslag till beslut när det gäller syfte (inklusive förvaltningsinriktning), skäl samt A-, B- och C-föreskrifter, inklusive undantag från föreskrifter, överensstämmer i allt väsentligt med detta behöver ytterligare samråd i ärendet inte ske med Naturvårdsverket.

Förslag till beslut har därefter skickats på remiss.

Svar på remissen har inkommit från två ägare till angränsande fastigheter, Matsbodarnas Viltvårdsområde, Sveriges Geologiska Undersökningar SGU, Naturskyddsföreningen i Gagnef, Skogsstyrelsen och Gagnefs kommun.

Ägaren till fastigheten Syrholen 9:34 har informerat att vägen mellan deras fastighet vintertid används som körväg för transport av ved och material.

Ägaren till fastigheten Syrholen 5:4 har skickat information om att fastigheterna Syrholen 5:4, 5:2 samt 3:21 sommartid hämtar dricksvatten från en källa norr om deras fastigheter i det blivande naturreservatet. Från källan har de dragit en slang ovan jord. En brandvattentank står även placerad på en höjd norr om fastigheterna. Det finns även ett dike på den östra sidan av fastigheten Syrholen 5:4 i naturreservatet som man vill fortsätta underhålla för att tomten inte ska bli för blöt.

SGU har meddelat att de avstår från att yttra sig.

Naturskyddsföreningen i Gagnef har framfört att man anser att förbud mot drönare ska införas i naturreservatet. Föreningen framför även att man

anser att samma regler för jakt bör råda på Harpickön som i de kommunala reservaten i Gagnef dvs att all fågeljakt är förbjuden och att jakt på däggdjur ska få påbörjas först i samband med älgjakt. Föreningen framför även synpunkter angående informationstavlorna samt innehåll på dessa. En fråga ställs om man får mata fåglar och sätta upp fågelholkar i reservatet. Föreningen framför att det är önskvärt med en roddbåt för att kunna ta sig till reservatet.

Matsbodarnas Viltvårdsområde har framfört att man inte har några synpunkter på naturreservatet i och med att det inte innebär några inskränkningar på jaktutövandet.

Skogsstyrelsen tillstyrker naturreservatsförslaget.

Gagnefs och Leksands kommuner har inget att erinra mot det blivande naturreservatet. Det finns inga kommunala planer som strider mot förslaget.

Vad gäller gränsen för naturreservatet har det vid inmätningen visat sig att gränsmarkeringar mellan naturreservatet och fastigheterna Syrholen 3:7 och Syrholen 5:4 inte går att återfinna. En gränsbestämning är beställd hos Lantmäteriet.

Motivering

Ett mark- eller vattenområde får av Länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa, eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat, se 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsens bedömning

Det föreslagna området har mycket höga naturvärden. Det finns en variationsrik granskog med gott om död ved och gamla träd. Många skyddsvärda arter knutna till dessa värden har hittats. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat. Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

För att skydda och sköta områdets natur- och friluftsvärden fattar Länsstyrelsen beslut om föreskrifter och fastställer en skötselplan. Föreskrifterna behövs för att naturreservatet ska uppnå sitt syfte att bevara områdets naturvärden för framtiden. För de gällande föreskrifterna finns ett

antal undantag som främst syftar till att tillgodose jaktintresset eller allmänna intressen som räddningsinsatser och friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att dessa undantag inte kommer påverka områdets naturvärden i en sådan omfattning att syftet med naturreservatet åsidosätts.

Vad gäller den väg som sträcker sig från fastigheten Syrholen 9:34 (m.fl.) och badplatsen så ändras beteckningen till körväg. Vägen har historiskt nyttjats för transporter och kan fortsätta nyttjas i framtiden. I och med att området ligger på en ö sker transporter endast vintertid då man kan köra till ön på isen.

Vad gäller den vattenslang som förser fastigheterna Syrholen 5:4, 5:2 samt 3:21 med dricksvatten under sommartid så bedöms den inte påverka naturreservatets värden. Ett förtydligande har förts in att föreskrifterna inte utgör något hinder mot vattenslangen i dess nuvarande omfattning. Även den brandvattentank som står norr om fastigheten Syrholen 5:4 kan stå kvar. Vad gäller det dike som finns på den östra sidan av fastigheten Syrholen 5:4 görs bedömningen att skötsel av diket inte påverkar naturvärdena i naturreservatet nämnvärt och ett undantag för underhåll till befintligt djup har införts i föreskrifterna.

Naturskyddsföreningen i Gagnef efterfrågar ett förbud mot drönare. Vad gäller drönare så omfattas de av regler enligt luftfartslagstiftningen. Luftrummet vid Harpickön omfattas inte av några restriktioner idag vilket innebär att en vanlig drönare får flygas upp till 120 meters höjd och endast inom synhåll från den person som styr drönaren (fjärrpiloten). Länsstyrelsen bedömer att de befintliga regler som gäller för drönare är tillräckliga i sin omfattning för att drönarflygning inte ska motverka syftet med reservatet. Om problem med drönare uppkommer finns möjligheter att införa ytterligare föreskrifter i naturreservatet.

Naturskyddsföreningen i Gagnef efterfrågar reglering av jakt i naturreservatet. Jakt regleras normalt i jaktlagstiftningen med jakttider osv. I ett naturreservat får jakt regleras om det behövs för att uppnå naturreservatets syfte. I detta fall bedöms den jakt som pågår i området inte påverka naturreservatets syften, att områdets naturskogsvärden och friluftsvärden bevaras varför inga skäl föreligger skäl att införa föreskrifter som reglerar fågeljakt eller annan jakt i området.

Föreskrifterna bedöms inte utgöra något hinder mot uppsättning av enstaka fågelholkar. Detta under förutsättning att träd inte skadas och markägaren tillfrågas innan uppsättning sker. Länsstyrelsen vill dock påtala att det är viktigt att uppsatta fågelholkar sköts om så att de fyller sitt syfte och inte lämnas som skräp i naturreservatet.

Vad gäller synpunkter om förvaltning av området som utformande av informationsskyltar och roddbåt till reservatet så hanteras de av förvaltaren till naturreservatet.

Länsstyrelsen gör bedömningen att inga skötselåtgärder är nödvändiga för att gynna de naturvärden som finns i området, och reservatet lämnas därmed till fri utveckling.

Uppsättning av saltsten och utfodring av småfågel tillåts, då dessa åtgärder är begränsade och inte bedöms påverka områdets naturvärden eller upplevelsevärden negativt. Den badplats som idag finns på den västra sidan av ön ska vara kvar för att underlätta och gynna friluftslivet i området.

Länsstyrelsen bedömer att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Ett permanent skydd av Harpickön medför ett bidrag till uppfyllande av miljömålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Genom bildandet av naturreservatet gör Länsstyrelsen bedömningen att ett antal ekosystemtjänster påverkas. Skyddandet av Harpickön från skogsbruk och andra åtgärder säkerställer bevarandet av den biologiska mångfalden i området, vilket är en grundförutsättning för ekosystemens långsiktiga kapacitet att leverera ekosystemtjänster. Utöver detta ökas exempelvis möjligheterna för området att utgöra ett mål för friluftsliv och turism samt att påverka det lokala mikroklimatet gynnsamt. Naturreservatets bildande har också negativa följder för några ekosystemtjänster, t.ex. möjligheten för området att leverera virke och andra råmaterial.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken samt den kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Av ovan redovisade skäl anser Länsstyrelsen att Harpickön ska avsättas som naturreservat.

Upplysningar

Vissa verksamheter och åtgärder omfattas av dispens eller tillståndskrav med stöd av föreskrifter som fattas i detta beslut enligt 7 kap. 5, 6, och 30 §§

miljöbalken. Länsstyrelsen vill påminna om att vissa verksamheter och åtgärder m.m. utöver aktuella föreskrifter *även* kan omfattas av andra bestämmelser i miljöbalken eller i annan lagstiftning.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog gäller ej inom naturreservatet. Det innebär t.ex. att eventuella vindfällen och stormskadad skog ska lämnas orörda. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom naturreservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Vid exempelvis spontant uppkommen skogsbrand har markägaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Se 3 kap. 9 § lagen om skydd mot olyckor (2003:778).

Kungörelse

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken ska kungöras i länets författningssamling. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 5.

Detta beslut har fattats av tf landshövding Camilla Fagerberg Littorin. I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, planarkitekt Linn Persson, arkeolog Charlotta Helgesson, miljöhandläggare Håkan Danielsson, enhetschef Jemt Anna Eriksson och naturvårdshandläggare Hannah Brandin, den sistnämnda föredragande.

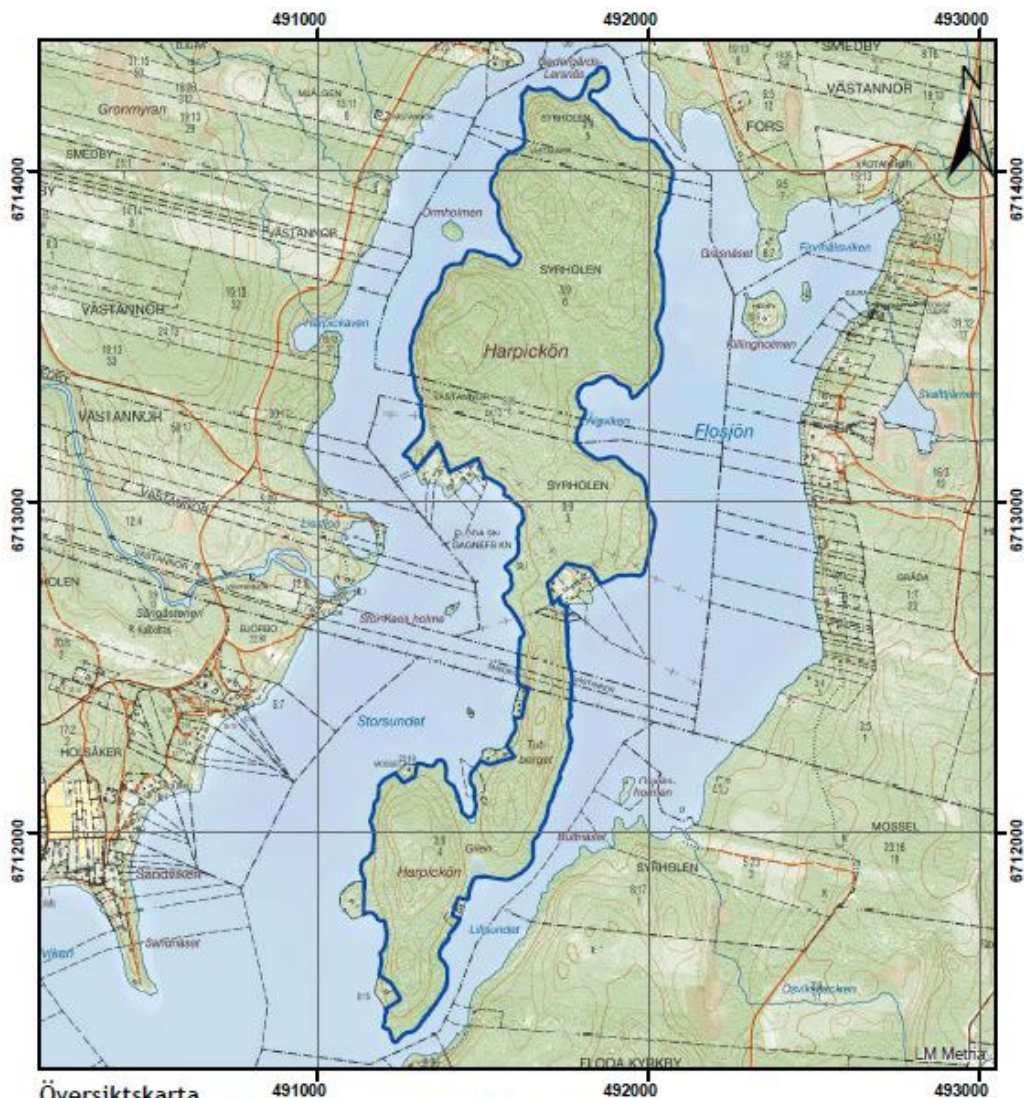
Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

- Bilaga 1 Beslutskarta
- Bilaga 2 Föreskriftskarta
- Bilaga 3 Detalj-karta föreskrift A2d
- Bilaga 4 Skötselplan
- Bilaga 5 Överklagningsinformation

För information om hur Länsstyrelsen i Dalarnas län hanterar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Beslutskarta för Harpicköns naturreservat

Översiktskarta

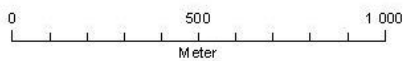
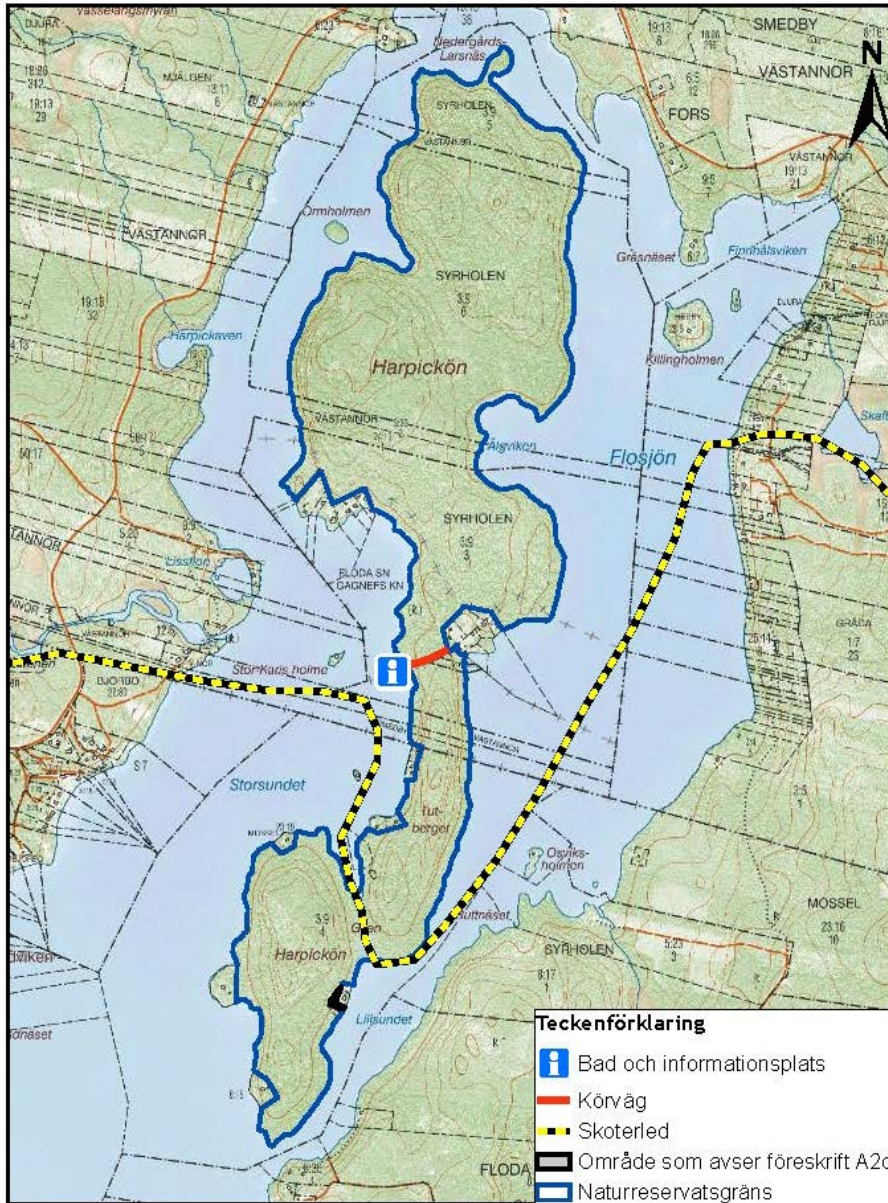

Teckenförklaring

	naturreservatsgräns
	Utsträckning av beslutskarta

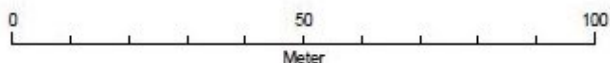
©Länstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet.

Föreskriftskarta för Harpicköns naturreservat

©Länstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet.

Detalj-karta för Harpicköns naturreservat

©Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet.

Skötselplan för Harpicköns naturreservat

Foto: Hannah Brandin

Innehållsförteckning

Skötselplan för Harpicköns naturreservat	1
Beskrivningsdel	3
Markslag i hektar (Nordisk marktäckedata)	3
Beskrivning av området.....	4
Geovetenskap.....	4
Biologi	4
Vegetation och flora	4
Kulturhistoria	6
Jakt, fiske och övrigt friluftsliv	7
Källförteckning	7
Plandel	8
Syfte med naturreservatet.....	8
Prioritering mellan bevarandevärden	8
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	8
Skötselområde 1: Äldre skog med fri utveckling	8
Skötselområde 2: Friluftsliv och anläggningar	9
Jakt och fiske.....	10
Dokumentation och uppföljning	10
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	11
Bilagor	11

Beskrivningsdel

Administrativa data	
Namn	Harpickön
Kommun	Leksand och Gagnef
NVR id	2049659
Rättigheter	Servitut som belastar fastigheten Syrholen 3:9, gångväg, vattentäkt och färdselrätt för Västannor och Smedby skifteslag.
Bebyggelser och anläggningar	Badplats med slogbod m.m.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län

Markslag i hektar (Nordisk marktäckedata)

Markslag	Areal (ha)
Tallskog	2,6
Granskog	47,3
Barrblandskog (utanför våtmark)	53,1
Lövblandad barrskog	2,5
Triviallövskog	0,7
Temporärt ej skog	0,1
Barrblandskog på våtmark	0,5
Övrig öppen mark	0,1
Öppen våtmark	0,3
Sjö- och vattendrag	0,8
Totalt	108

Beskrivning av området

Geovetenskap

Berggrunden består av sura intrusiva bergarter. Jorden på ön består av morän, bitvis är moräntäcket tunt eller osammanhängande med hållmark. Det finns små områden med postglacial sand.

Den naturgeografiska regionen är kuperad sydlig boreal.

Biologi

Vegetation och flora

Fältskiktet dominerad av mossor och ris, med visst inslag av örter. De åsar som är lite torrare med mer tallskog har mer lavinslag.

Skogstillstånd

Trädkontinuiteten är antagligen inte så lång med tanke på områdets historik. Sjösystemet har fungerat som transportled för virke till kolning i slutet av 1800-talet och antagligen var ön mer eller mindre urhuggen på den tiden. Endast ett antal tallar äldre än 150 år finns på ön. Men efter denna påverkan har skogen på ön utvecklats fritt. Den naturliga dynamiken är påtaglig med en stor mängd död ved av olika dimensioner som kontinuerligt nyskas, träd i olika dimensioner och ålder. Det finns även lövinslag och enstaka brandstubbar. Skogen är varierad och marken är kuperad, vilket skapar olika mikroklimat. Bitvis är det rikligt med hänglavar på träden.

Fauna

Det har inte gjorts någon grundlig inventering av Harpicköns fauna men tretåig hackspett har setts och förmodas häcka på ön.

Limniska naturmiljöer

Harpickön omges av Flosjön (VISS-ID SE671172-144472) som enligt EU:s ramdirektiv för vatten har måttlig ekologisk status på grund av att konnektiviteten med angränsande vattendrag är hindrad. Sjön uppnår ej god kemisk status. Skälet till att de flesta vattenförekomster i Sverige inte uppnår god kemisk status är på grund av de gränsvärden som gäller för kvicksilver och bromerade difenyletrar, även kallade flamskyddsmedel. Kvicksilverhalterna härrör från atmosfärisk deposition där utsläppskällorna främst består av tung trafik och eldning av stenkol. Flamskyddsmedlen har använts som tillsatssämnen i bland annat plast och textil med syfte att göra materialet mindre lättantändligt. Flamskyddsmedel sprids långväga i atmosfären. Spridningen och förekomsterna av flamskyddsmedel och kvicksilver bedöms idag vara så omfattande att det idag saknas tekniska

lösningar för att åtgärda problemet. Därför råder det idag ett undantag i form av mindre stränga krav gällande dessa två parametrar.

Värdefulla arter

Vid inventering och fältbesök i området har flera värdefulla arter noterats. I listan nedan presenteras de arter som är upptagna på rödlistan, signalarter enligt Skogsstyrelsen (S), omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv (N2000), ingår i ett åtgärdsprogram för skyddade arter (ÅGP) eller är fridlysta (§). Hotkategorierna i rödlistan är akut hotad (CR), starkt hotad (EN), sårbar (VU), nära hotad (NT) och kunskapsbrist (DD).

Teckenförklaring

S = signalart enligt Skogsstyrelsen. N2000 = Arten omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv. ÅGP = Arten omfattas av ett åtgärdsprogram för hotade arter. § = Arten är fridlyst.

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan

CR = Akut hotad, EN = Starkt hotad, VU = Sårbar, NT = Nära hotad, DD = Kunskapsbrist.

Svampar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Fomitopsis rosea	rosenticka	NT	Ja			
Inonotus rheades	rävticka		Ja			
Leptoporus mollis	kötticka	NT	Ja			
Phellinus ferrugineofuscus	ullticka	NT				
Phlebia centrifuga	rynkskinn	NT	Ja			

Lavar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Alectoria sarmentosa	garnlav	NT	Ja			
Arthonia leucopellaea	kattfotslav		Ja			
Bryoria nadvornikiana	violettblå tagellav	NT	Ja			

Calicium parvum	liten spiklav		Ja
Chaenotheca gracillima	brunpudrad nållav	NT	Ja
Chaenotheca subroscida	vitgrynig nållav	NT	Ja
Cheiromycina flabelliformis	sofjäderlav	NT	
Clauroxia chalybeioides	labyrintlav	NT	
Hypogymnia vittata	skuggblåslav		Ja
Lecanora impudens	allékantlav	VU	
Scytinium teretiusculum	dvärgtufs		Ja
Usnea barbata	gropig skägglav	VU	

Växter

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Pyrola chlorantha	grönpyrola		Ja			
Goodyera repens	knärot	NT	Ja			Ja
Sphagnum wulfianum	bollvitmossa		Ja			

Fåglar

Latinskt namn	Namn	Hotkategori	S	N2000	ÅGP	§
Picoides tridactylus	tretåig hackspett	NT				

Kulturhistoria

Harpickön är en del av ett kulturlandskap som formats av fäbodrift och brukats i århundraden. På ön finns även en fornlämning i form av en fäbod. Fäboden är registrerad i det nationella Kulturmiljöregistret med nummer L2001:3912. Utöver denna fäbod finns även fler platser där fäbodrar funnits som numera nyttjas som fritidshus. Vid den nordvästra stranden finns fynd

av slagg i strandkanten och längre söderut på samma sida av ön finns spår av potatisgropar.

Sjösystemet kring Harpickön har fungerat som transportled för virke fram till slutet av 1800-talet och som namnet förtäljer finns en historia av kådtäkt på ön.

Jakt, fiske och övrigt friluftsliv

Jakten på norra delen av ön förvaltas av Matsbodarnas viltvårdsområde, den södra delen ingår i Floda östra viltvårdsområde.

Sången, Gysjön och Flosjön är populära fiskesjöar. Fiske i Sången, Gysjön och norra Flosjön förvaltas av Leksand-Insjöns fiskevårdsområdesförening, fiske i södra Flosjön förvaltas av Floda-Björbo fiskevårdsområdesförening. Gränsen för naturreservatet går dock i strandkanten och fisket i Flosjön påverkas inte av naturreservatet.

En skoterled korsar den smalare delen av ön i söder. Terrängkörning, både på barmark och snötäckt mark är förbjuden med undantag för denna led.

Flosjön nyttjas flitigt sommartid av det båtburna friluftslivet och på vintern förekommer skridskoåkning, ibland plogas banor i den södra delen av sjön.

Källförteckning

Ljung Thomas, Vägvisare till naturen i Leksand, ISBN 91-631-3417-9, Sandvikens Tryckeri 2003

Naturvårdsverket och SLU: Artportalen, <http://artportalen.se/> - Databas

Sveriges Geologiska Undersökning. 2014: Jordarter 1:50 000 – Databas.

Sveriges Geologiska Undersökning. 2014: Berggrund 1:250 000 – Databas.

Geodatakatalogen. Digitala kartunderlag som redovisar statens anspråk när det gäller användningen av vissa mark- och vattenområden inom olika sektorer av den fysiska planeringen

Friluftsförbundet i Gagnef

Plandel

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att:

- skogsmark och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt
- åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv

Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya stigar och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i två skötselområden (se bilaga 1):

1. Äldre skog med fri utveckling
2. Friluftsliv och anläggningar

Skötselområde 1: Äldre skog med fri utveckling

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av hela reservatet

Bevarandemål

Området präglas av olikåldrig skog vilken domineras av gamla granar. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp

kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling.

Skötselåtgärder

Inga, området lämnas (med några få undantag) till fri utveckling.

Skötselområde 2: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

Badplats

En badplats med fin sandstrand finns på den centrala västra sidan av ön. Badplatsen nyttjas både av boende på ön och det båt- och isburna friluftslivet. Sjön är ett populärt paddlingsvatten och badplatsen nyttjas som övernattningsplats i samband med paddlingsturer.

Vid badplatsen står en slogbod med eldstad, gungställning, rutschkana och dass. Anordningarna uppfördes vid badplatsen någon gång under 1970-80 talet efter att dåvarande markägare (samfälld mark med fyra delägare) beslutade att överskottet från en mindre skogsbruksåtgärd skulle användas för att underlätta friluftslivet och badplatsen. Anordningarna har skötts frivilligt av några fritidshusägare på ön. Gagnefs kommun har satt upp en livboj vid badet.

Parkeringsplats

Det finns idag möjlighet att parkera vid badplatsen vid Syrholen eller Sandviken för att t ex lägga in en kanot och ta sig till ön. Utöver det finns ingen anvisad plats på fastlandet att parkera på om man vill ta sig till ön.

Skoterled

En skoterled korsar södra delen av ön. Gagnefs snöskoterklubb har ursprungligen anlagt leden. Enligt beslutets föreskrifter är skoterkörning bara tillåten på led inom naturreservatet.

Bevarandemål

Badplats och informationsskylt

Vid badplatsen ska Länsstyrelsen ansvara för att slogboden bevaras och en eldstad finns. Om möjligt kan platsen förses med ved. Övriga anordningar, gungställning, rutschkana och dass får finnas kvar men avvecklas av förvaltaren om de går sönder/utgör en säkerhetsrisk.

Information om reservatet och vilka föreskrifter som gäller sätts upp på informationstavlor i anslutning till badplatsen på Harpickön.

Information om naturreservatet och föreskrifter ska även finnas på Länsstyrelsens hemsida.

Parkering

En parkeringsplats anläggs av Länsstyrelsen om behov uppkommer. Förslagsvis samordnas den med parkeringsplats för det blivande naturreservatet vid Sångån som mynnar i Flosjön väster om Harpickön.

Skoterled

Den befintliga skoterleden ska markeras. Om möjligt upprätta förvaltaren avtal om skötsel med Gagnefs snöskoterklubb.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Gränsen för reservatet ska markeras enligt standard. Uppsättning av informationstavla vid badplatsen på ön.

Skapande av webbsida.

Löpande skötsel

Underhåll av gränser, slogbod, eldstad och informationsskyltar.

Tömning av dass samt städning av skräp årligen. Om möjligt förses eldstaden med ved.

Jakt och fiske

Fisket inskränks inte i naturreservatet. Vilka arter som får jagas regleras inte.

Dokumentation och uppföljning

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av huruvida syftet med reservatet uppnås.

Uppföljning genomförs av Länsstyrelsen och kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsamt bevarandetillstånd.

Förvaltaren ansvarar även för att följa upp övriga genomförda skötselåtgärder.

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

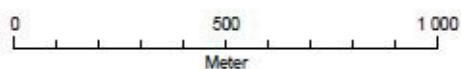
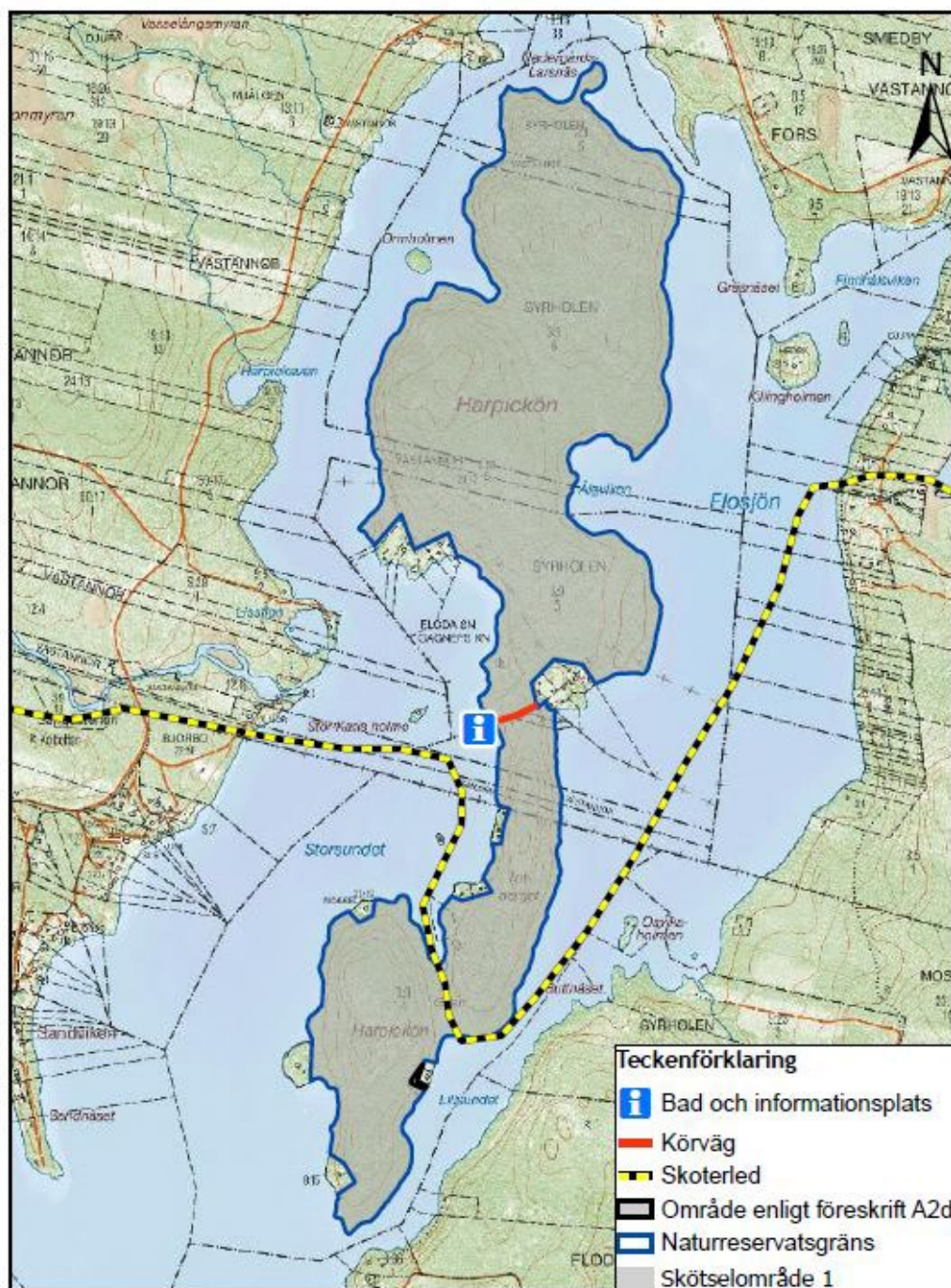
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Prio	Åtgärd	Var	Frekvens
1	Uppmärkning av reservatsgräns	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Underhåll av anläggningar vid badplatsen: Slogbod: löpande underhåll vid behov Eldstad: underhåll eller utplacering av ny vid behov Övriga anordningar: gungställning, rutschkana och dass: underhåll eller borttagande	Se karta	Underhåll vid behov
2	Webbplats		Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Underhåll av skoterled, eventuellt avtal med lokal skoterklubb		Engångsåtgärd, underhåll vid behov

Bilagor

Bilaga 1 Skötselkarta

Skötselkarta för Harpicköns naturreservat

©Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet.